

За оцінкою експертів, можна виділити дві основні причини гальмування процесу реформ в Україні щодо покращення інвестиційного клімату: повільні темпи прийняття змін на законодавчому рівні й незадовільне виконання прийнятих законів [5, с. 20].

Головним завданням для покращення інвестиційного клімату в Україні, на короткострокову перспективу, можна виділити: підготовку необхідної правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення інвестиційного клімату й формування основи збереження та нарощування конкурентоспроможності вітчизняної економіки, а також створення умов для зацікавлення національних інвесторів вкладати кошти та використовувати прибутки всередині країни, не вивозячи їх за кордон.

ВИСНОВКИ

Інвестиційний клімат будь-якої країни, особливо така його складова, як ризик, є динамічним явищем, яке постійно змінюється під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Зміна клімату призводить до перерозподілу інвестиційних потоків у глобальному середовищі й визначає активність інвесторів у різних країнах. Тому положення країни у світових рейтингах оцінювання інвестиційного клімату виступає предиктором інвестиційних процесів і визначає рівень залучення прямих іноземних інвестицій в її економіку. ■

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Кузнецова С. А.** Инвестиционная позиция и учетная информация: глобальные изменения и локальные решения / С. А. Кузнецова // Основы экономики, управления и права. – Самара. – 2012. – № 1 (1). – С. 49 – 53.
- 2. Кузьменко В. П.** Инвестиционная политика в регионе / В. П. Кузьменко // НАН Украины. Совет по изучению производственных сил Украины. – К.: Наукова думка, 1992. – 250 с.
- 3. Гаврилюк О. В.** Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України / О. В. Гаврилюк. – Фінанси України. – 2008. – № 2. – С. 68 – 81.
- 4. Гончаренко Л. П.** Инвестиционный менеджмент: учебное пособие / Л. П. Гончаренко. – М.: КНОРУС, 2005. – 296 с.
- 5. Groht V.** Warten auf den Boom: Direktinvestitionen in die osteuropäischen Beitrittsländer; Wunschdenken und Fiktion / V. Groht. – Berlin: Ed. Sigma, 2005. – 240 S.
- 6. Zschiedrich H.** Ausländische Direktinvestitionen: Segen oder Fluch / H. Zschiedrich // Wirtschaft und Gesellschaft: wirtschaftspolitische Zeitschrift der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien. – Wien: LexisNexis, Bd. 3. – 2005. – S. 45 – 172.
- 7. Williams D.** The Impact of Foreign Direct Investment on the Economic Development of Central and Eastern Europe / D. Williams. – 2003. – P. 54 – 155.
- 8.** Рейтинги агентства Moodys [Електронний ресурс]: Moodys. – Режим доступу: www.moodys.com

Науковий керівник – доктор економічних наук, академік АЕНУ, завідувач кафедри фінансів та банківської справи Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля
С. А. Кузнецова

УДК 004.65:005.3

ПЕРСПЕКТИВИ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ В BUSINESS INTELLIGENCE

ТРИНЬКА Л. Я.

УДК 004.65:005.3

Тринька Л. Я. Перспективы методического инструментария системного анализа в Business Intelligence

Технологія BI найбільш корисна у той час, коли зміни економічних ситуацій відбуваються швидко та руйнуються старі стереотипи управлінських механізмів. Якщо бізнес працює не так, як зазвичай, то єдиним ресурсом є дані. Об'єктивна проблема з BI полягає в тому, що компанії необхідно нарощувати аналітичну систему до тих пір, поки вона не забезпечить певну стратегічну корисність для неї, для останньої це вимірюється фінансовими ресурсами та часом.

Ключові слова: Business Intelligence, BI-система, системний аналіз, методичний інструментарій.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 8.

Тринька Людмила Ярославівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри інноваційної діяльності, Національний університет біоресурсів і природокористування України (вул. Героїв Оборони, 15., Київ, 03041, Україна)

E-mail: lyudyka@ukr.net

УДК 004.65:005.3

Тринька Л. Я. Перспективы методического инструментария системного анализа в Business Intelligence

Технология BI наиболее полезна в то время, когда изменения экономической ситуации происходят быстро и рушатся старые стереотипы управленческих механизмов. Если бизнес работает не так, как обычно, то единственным ресурсом являются данные. Объективная проблема с BI заключается в том, что компании необходимо наращивать аналитическую систему до тех пор, пока она не обеспечит определенную стратегическую полезность. Для компании это измеряется финансовыми ресурсами и временем.

Ключевые слова: Business Intelligence, BI-система, системный анализ, методический инструментарий.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 8.

Тринька Людмила Ярославовна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры инновационной деятельности, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины (ул. Героев Оборони, 15., Киев, 03041, Украина)

E-mail: lyudyka@ukr.net

UDC 004.65:005.3

Trynka L. Y. Prospects of Methodological Tools of Systems Analysis in Business Intelligence

The BI technology is most useful in a time when the changes of economic situation are fast and break down old patterns of management tools. If the business is not working as usual, the only resource is the data. Objective problem with BI is that companies need to develop analytical system for as long as it does not provide a certain strategic utility. For a company it is measured by the financial resources and time.

Key words: Business Intelligence, BI-system, analysis of the systems, methodical tool.

Pic.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 8.

Trynka Lyudmila Ya. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Innovation Activity, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (vul. Geroyiv Oborony, 15., Kyiv, 03041, Ukraine)

E-mail: lyudyka@ukr.net

Ситуацію в бізнесі сьогодні можна наділити ознаками критичної конкурентоспроможності на ринку, яка сформувалась під впливом економічного середовища із кризовим забарвленням. Як наслідок – нестабільність становища на ринку суб'єктів господарювання практично усіх галузей економіки. Окреслена ситуація вимагає оперативної реакції менеджерів, високоякісних рішень з їх боку, спрямованих на утримання поточних позицій, або не гірших, ніж поточні. Основою для ухвалення рішень є повна інформація про стан бізнесу і тенденції розвитку ринку, управління якою є складним процесом і вимагає комплексного і системного підходу. У світлі цього підтримка ухвалення рішень є ключовим процесом розвитку бізнесу. У забезпечення процесу підтримки ухвалення рішень необхідна актуальна і збалансована інформація, яка може бути отримана за допомогою продуктів *Business Intelligence* (BI).

Як влучно підмітив професор В. Савчук, у переважній більшості випадків управління бізнесом будується на основі так званої моделі «чорного ящика». [1]. На «вхід» моделі поступають наявні в розпорядженні ресурси (люди, гроші, матеріали, обладнання тощо), а на «виході» модель дає результат у вигляді грошового потоку, у найпривабливішому варіанті – прибутку. Проте, яким чином ці «вхідні» ресурси перетворюються в кінцевий результат, модель не дає чіткого пояснення до кінця. Саме у цьому криється основна «пастка» для бізнесу.

Модель управління бізнесом не повинна бути моделлю «чорного ящика», вона повинна забезпечити зрозумілість і прозорість тих бізнес-процесів, що відбуваються у ній. Досягти цього результату видається можливим через використання *Business Intelligence*.

Поняття «*Business Intelligence*» уживлено в економічну термінологію відносно недавно, і відсутній адекватний переклад унеможливує чітке розуміння його суті і місця використання. На невизначеність даного терміна у вітчизняному економічному середовищі вплинула багатозначність англійського слова «*intelligence*», зокрема: відомості; здатність пізнавати і розуміти; готовність до розуміння; знання, передані або придбані шляхом вчення, дослідження або досвіду; дія або стан в процесі пізнання; розвідувальні дані тощо.

В українській мові під «інтелектом» розуміють розумову здатність людини, тоді за логікою – термін «*Business Intelligence*» може бути перекладений як «інтелектуальний аналіз даних», проте, така точність перекладу є сумнівною щодо аналізу взагалі, спотворюючи саму його суть.

Вперше термін «*Business Intelligence*» був використаний аналітиками дослідницької і консалтингової компанії, яка спеціалізується на ринках інформаційних технологій «Gartner» наприкінці 1980-х років як «користувацько-центричний процес, який включає доступ і дослідження інформації, її аналіз, вироблення інтуїції і розуміння, які ведуть до покращеного і неформального ухвалення рішень». Пізніше з'явилося уточнення даного поняття: «...інфраструктури, платформи, інструменти та кращі практики, що забезпечують доступ до інформації та її аналіз з метою оптимізації рішень і управління ефективністю», – сьогодні ці інстру-

менти в сукупності потрапляють в категорію *Business Intelligence* [2]. На їх базі створюються BI-системи, мета яких – підвищити якість інформації для прийняття управлінських рішень.

З інших визначень *Business Intelligence* «є процесом збору багатоаспектної інформації про досліджуваний предмет. Розроблені програмні застосування, які забезпечують користувачів можливістю проводити такий процес для відповіді на питання бізнесу і для виявлення значимих тенденцій або шаблонів в досліджуваній інформації» [3]. Треба відзначити, що більшість визначень трактують «*Business Intelligence*» як процес, технології, методи і засоби набуття і представлення знань. Разом з цим, інша частина визначень розглядає *Business Intelligence*, власне, не «як процес», а «як результат процесу набуття знань» – «як самі знання про бізнес для ухвалення рішень». [4, 5, 6, 8].

Таким чином, підсумовуючи вищезазначене, *Business Intelligence* – це: процес перетворення даних в інформацію і знання про бізнес для підтримки ухвалення неформальних рішень; інформаційні технології (методи і засоби) збору даних, консолідації інформації і забезпечення доступу бізнес-користувачів до знань; знання про бізнес, здобуті в результаті поглибленого аналізу детальних даних і консолідованої інформації.

Ми розділяємо думку професора В. Савчука, який визначає *Business Intelligence* як «взаємозв'язаний комплекс сучасних методів управління бізнесом, побудований на сучасних інформаційних технологіях, що дозволяє забезпечити максимальну ефективність бізнесу» [1]. Відтак, можна визначити площину (осі), в якій оперує *Business Intelligence*. (рис. 1).

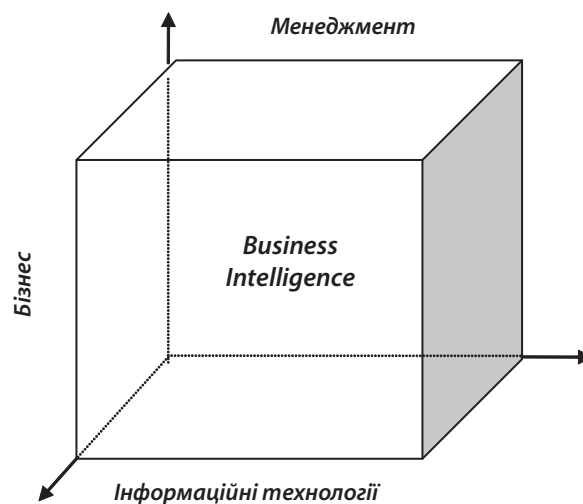


Рис. 1. Середовище *Business Intelligence*

Ефективне функціонування *Business Intelligence* забезпечується основними принципами, яким він повинен відповідати:

- ✦ управління бізнесом повинне будуватися на основі прозорої моделі, зрозумілій команді менеджерів, що дозволить пов'язати вхідні ресурси бізнесу з його кінцевим результатом за період часу, який досліджується;

- ✦ управління бізнесом здійснюється на підставі поставлених цілей, які мають бути визначені у цифрах;
- ✦ для практичної реалізації Business Intelligence необхідно використовувати адекватну інформаційну комп'ютерну систему [1].

Адекватність систем Business Intelligence визначається функціями останніх, зокрема [6]:

- ✦ можливість інтеграції;
- ✦ представлення інформації;
- ✦ аналіз даних (табл. 1).

Таблиця 1

Параметри функцій BI-систем

Функції BI- систем	Параметри функцій
1. Можливість інтеграції	BI-інфраструктура
	Управління метаданими
	Розробка
	Взаємодія
2. Представлення інформації	Звітність
	Контрольні (інформаційні) панелі
	Оперативні запити
	Інтеграція з застосуваннями Microsoft Office
3. Аналіз даних	Оперативна аналітична обробка даних
	Розвинена візуалізація
	Моделювання, прогнозування та дослідження даних
	Карті показників

Вищеперелічені функції BI-систем в основному описують поточний стан їх можливостей для здійснення бізнес-аналізу. Об'єктивність результату бізнес-аналізу визначається методами їх досягнення, що залежить від класу програмних продуктів BI-системи. Так, компанія Gartner пропонує класифікацію програмних засобів типу BI, що базується на методі функціональних завдань. За якою програмні продукти кожного виокремленого класу виконують певний набір функцій або операцій з використанням спеціальних технологій. Окремими класами виділяють [2]:

- ✦ інформаційно-аналітичні системи (*Enterprise Information Systems, EIS*);
- ✦ засоби інтелектуального аналізу даних (*data mining*) та ін.

Уточнюючи основні задачі, які вирішуються у контексті інформаційно-аналітичних систем, необхідно виділити маркетинговий аналіз, підготовку бізнес-планів, управління проектами, інвестиційний аналіз, бюджетування, фінансове управління, аналіз фінансового стану, фінансову діагностику та інші. Оцінюючи нестандартне середовище реалізації BI, яке направлене на вирішення, значною мірою неструктурованих і/або слабо структурованих проблем, більшу увагу приділимо засобам інтелектуального аналізу даних. У рамках висвітлення даної

проблеми звернемося до системного аналізу. Оскільки предметною галуззю системного аналізу є предметні аспекти системних процесів і системні аспекти предметних процесів і явищ, вбачаємо за доцільне вести мову про використання методичного інструментарію системного аналізу для обробки даних, а надалі, на їх основі, прийняття управлінських рішень.

Таким чином, методичний інструментарій системного аналізу, що включає: абстрагування і конкретизацію; аналіз і синтез, індукцію і дедукцію; формалізацію і конкретизацію; композицію і декомпозицію; лінеаризацію і виділення нелінійних складових; структуризацію і реструктурування; макетування; реінжиніринг; алгоритмізацію; моделювання і експеримент; програмне управління і регулювання; розпізнавання і ідентифікацію; кластеризацію і класифікацію; експертне оцінювання і тестування; верифікацію, дерево рішень й інші методи і процедури, може служити засобами інтелектуального аналізу даних у рамках досліджуваних проблем. Основні засоби інтелектуального аналізу даних можуть бути доповнені пакетами статистичного аналізу і аналізу часових рядів, оцінкою ризику, пакетами нейронних мереж, засобами нечіткої логіки і експертними системами тощо. Використання засобів інтелектуального аналізу даних має на меті допомогти в обґрунтуванні повноти аналізу і формуванні моделі ухвалення рішень.

За час використання BI-систем, хоча й незначного за тривалістю, відносно економічного простору виділяють три етапи його життєвого циклу (рис. 2).

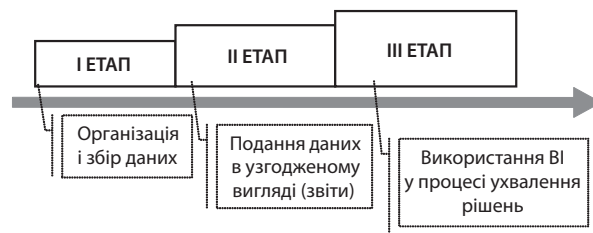


Рис. 2. Життєвий цикл Business Intelligence

За результатами проведених досліджень багато підприємств успішно проходять через перший і другий етапи, але «застрягають» на третьому. Окрема група підприємств готова виконати стрибок на останній рівень, перестрибнувши другий етап. Щоб досягти якісної зміни управлінської складової, необхідно розробити системи підтримки ухвалення рішень, які дозволять використовувати BI-аналітику і звіти в сценаріях «що-якщо» і, таким чином, досліджувати вихідні дані, рішення, що приймаються, і ефективність управлінського персоналу [2, 5].

Програмне забезпечення для взаємодії забезпечує зберігання історії прийнятих рішень. Ця інформація дуже важлива. Саме об'єднання аналітичної інформації з рішеннями, що приймаються, і їх результатами дозволить підприємству досягти високої прозорості, що абсолютно необхідне в умовах жорстких регулятивних вимог. Крім того, таким чином можна накопичити важливі дані і знання, які надалі дозволять повторно використовувати шаблони ухвалення рішень, які по суті являють собою оптимальні методи ведення бізнесу.

ВИСНОВКИ

Технологія ВІ найбільш корисна у той час, коли зміни економічних ситуацій відбуваються швидко та руйнуються старі стереотипи управлінських механізмів. Якщо бізнес працює не так, як зазвичай, то єдиним ресурсом є дані. Об'єктивна проблема з ВІ полягає в тому, що компанії необхідно нарощувати аналітичну систему до тих пір, поки вона не забезпечить певну стратегічну корисність для неї, для останньої це вимірюється фінансовими ресурсами та часом. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Савчук В. П.** Business Intelligence: принципи, технології, обучение / В. П. Савчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://innovations.com.ua/ua/articles/finance/17889/business-intelligence-principi-tehnologiji-navchannya>
2. **Jeff Kelly.** Business intelligence not all it can be at most organizations, according to Gartner [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://searchbusinessanalytics.techtarget.com/news/1507079/Business-intelligence-not-all-it-can-be-at-most-organizations-according-to-Gartner>
3. **Jonathan Wu.** Business Intelligence: What is Business Intelligence? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ap-institute.com/Business%20Intelligence.html>

4. **Колесов А.** На смену Business Intelligence приходит Business Analytics? / А. Колесов // PC Week/RE № 41 (599) 6 ноября – 12 ноября 2007 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pcweek.ru/idea/article/detail.php?ID=103694>

5. **Артемьев В.** Что такое Business Intelligence? / В. Артемьев // Открытые системы. – 2003. – № 04 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.osp.ru/os/2003/04/182900/>

6. **Коковський А.** Можливості Business Intelligence для планування, аналізу і моніторингу фінансово-господарської діяльності підприємств / А. Коковський [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua/ims/ims179.html>

7. **Ручкин К.** Применение бизнес-интеллекта в страховых компаниях / К. А. Ручкин, С. Ю. Палиенко [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.iai.dn.ua/public/JournalAI_2005_4/Razdel5/12_Ruchkin%20Palienko.pdf

8. Статистика Google пошуку за ключовими словами Business Intelligence, Data Mining, OLAP, Knowledge Management System з 2004 р. по кінець 2011 р. у всьому світі та на Україні (статичні графіки-рисунок) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dss-bi.com.ua/index.files/DSS_BI_com_ua.htm

УДК 332.012.324.001.86:338.3(100+477)

РОЛЬ КОРПОРАТИВНИХ ІНТЕГРОВАННИХ СТРУКТУР У РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

РОМАНЕНКО О. В.

УДК 332.012.324.001.86:338.3(100+477)

Романенко О. В. Роль корпоративних інтегрованих структур у розвитку сучасного виробництва: світовий та вітчизняний досвід

У статті проаналізовано особливості функціонування та впливу інтегрованих структур на розвиток економіки в Україні та в інших країнах світу. На прикладі автомобілебудування досліджено масштаби діяльності провідних транснаціональних корпорацій та узагальнено існуючі моделі корпоративного розвитку економіки. На основі вивчення передового досвіду провідних корпорацій світу аргументовано необхідність підключення вітчизняних підприємств до транснаціональних мереж світових лідерів виробництва.

Ключові слова: інтегрована структура, транснаціональна корпорація, інституційна основа.

Табл.: 3. **Бібл.:** 26.

Романенко Олеся Валеріївна – аспірантка, кафедра міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: kasich.alla@gmail.com

УДК 332.012.324.001.86:338.3(100+477)

Романенко О. В. Роль корпоративних інтегрованих структур у розвитку сучасного виробництва: світовий та вітчизняний досвід

В статті проаналізовані особливості функціонування та впливу інтегрованих структур на розвиток економіки в Україні та в інших країнах світу. На прикладі автомобілебудування досліджено масштаби діяльності провідних транснаціональних корпорацій та узагальнено існуючі моделі корпоративного розвитку економіки. На основі вивчення передового досвіду провідних корпорацій світу аргументовано необхідність підключення вітчизняних підприємств до транснаціональних мереж світових лідерів виробництва.

Ключевые слова: интегрированная структура, транснациональная корпорация, институциональная основа.

Табл.: 3. **Библ.:** 26.

Романенко Олеся Валерьевна – аспірантка, кафедра міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: kasich.alla@gmail.com

UDC 332.012.324.001.86:338.3(100+477)

Romanenko O. V. The Role of Corporate Integrated Structures in the Development of Modern Manufacturing: Global and Domestic Experiences

This article deals with peculiarities of the integrated structures functioning and their influence on the economic development in Ukraine and other countries. The scales of leading multinational corporations' activity are investigated by example of automobile industry. The existing models of corporate economic development are summarized. On the basis of studying advanced achievements of the leading global corporations the author argues the necessity of involving domestic enterprises into multinational system of the world leading industries.

Key words: integrated structure, multinational corporations, institutional basis.

Tabl.: 3. **Bibl.:** 26.

Romanenko Olesya V. – Postgraduate Student, Department of International Accounting and Auditing, Kyiv National Economic University named after V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: kasich.alla@gmail.com